ZAMONAVIY TA'LIM SHAROITIDA ONA TILI FANINI BOSHQA FANLAR BILAN INTEGRATSIYALASH TEXNOLOGIYALARI

Yuldoshova Dilshoda Shuxratovna
Osiyo xalqaro universiteti Ta'lim tarbiya nazariyasi
va metodikasi fakulteti 2-kurs magistranti

Annotatsiya: Mazkur tezisda zamonaviy ta'lim sharoitida ona tili fanini boshqa turdosh fanlar bilan integratsiyalash texnologiyalari va ularning nazariy-metodik asoslari yoritilgan. Tadqiqotda ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning ijodiy va mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda fanlararo bog'liqlikni ta'minlashning zamonaviy pedagogik texnologiyalaridan foydalanish yo'llari tahlil qilingan. Shuningdek, ona tili darslarini boshqa fanlar bilan integratsiyalashning amaliy ahamiyati va samaradorligini oshirish bo'yicha tavsiyalar berilgan.

Tayanch so'zlar: Zamonaviy ta'lim, ona tili o'qitish metodikasi, fanlararo integratsiya, pedagogik texnologiyalar, ta'lim sifati, innovatsion yondashuv.

Аннотация: В данной тезисе освещены технологии межпредметной интеграции родного языка с другими дисциплинами в условиях современного образования, а также их научно-методические основы. В исследовании проанализированы пути использования современных педагогических технологий для обеспечения межпредметных связей с целью повышения качества образования и развития творческого и логического мышления учащихся. Кроме того, представлены рекомендации по повышению практической значимости и эффективности интеграции уроков родного языка с другими предметами.

Ключевые слова: Современное образование, методика преподавания родного языка, межпредметная интеграция, педагогические технологии, качество образования, инновационный подход.

Abstract: This thesis highlights the technologies of interdisciplinary integration of the native language with other subjects in the context of modern education, along with their theoretical and methodological foundations. The study analyzes ways of utilizing modern pedagogical technologies to ensure interdisciplinary connections aimed at improving the quality of education and developing students' creative and logical thinking. Furthermore, recommendations are provided to enhance the practical significance and effectiveness of integrating native language lessons with other disciplines.

Keywords: Modern education, native language teaching methodology, interdisciplinary integration, pedagogical technologies, quality of education, innovative approach.

Ona tili ta'limi tizimini zamonaviy pedagogik talablar asosida takomillashtirish bugungi kunda o'quv jarayonining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylangan. Mazkur fan shaxs tafakkurini rivojlantirish, nutq madaniyatini yuksaltirish hamda ma'naviy-intellektual salohiyatini boyitishda fundamental ahamiyat kasb etadi. Shu bois, ta'lim samaradorligini oshirish maqsadida ona tili fanini o'qitish metodikasini innovatsion yondashuvlar va zamonaviy pedagogik texnologiyalar vositasida modernizatsiya qilish dolzarb ilmiy-metodik ahamiyat kasb etadi. Ona tili ta'limi jarayonida an'anaviy va interfaol pedagogik texnologiyalarni integratsiyalash o'quvchilarning kognitiv faolligini, mustaqil va tanqidiy tafakkurini hamda o'zlashtirish ko'rsatkichlarini sezilarli darajada yuksaltiradi. Xususan, raqamli texnologiyalar va axborot-kommunikatsiya vositalarining jadal rivojlanishi ta'lim muhitini

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

modernizatsiya qilishni hamda pedagog kadrlardan innovatsion metodikalarni amaliyotga samarali tatbiq etishni taqozo etadi[1].

Innovatsion pedagogik texnologiyalarga asoslangan ta'limiy yondashuvlar o'quvchilarning avtonom kognitiv faoliyatini va mustaqil ish bajarish ko'nikmalarini takomillashtiradi. Xususan, «Aqliy hujum», «Klaster», «BBB» (Bilib oldim, Bilishni istayman, Bilib oldim), «Sinkveyn» hamda «Insert» kabi interfaol metodlarni qo'llash ta'lim oluvchilarning darsdagi ishtirokini faollashtiradi. Mazkur pedagogik vositalar o'quvchilarning o'quv materialini chuqur tahlil qilishiga va o'z shaxsiy fikrini og'zaki hamda yozma shaklda erkin bayon etish malakasini shakllantirishiga xizmat qiladi.

Masalan, «Sinkveyn» metodidan foydalanilganda esa o'quvchilar muayyan mavzu yoki tushuncha bo'yicha o'z fikrlarini qisqa, aniq va ixcham tarzda — ma'lum qoidalar asosida besh qatorli she'riy yoki nasriy shaklda umumlashtiradilar. Bu jarayon o'quvchilarning asosiy g'oyani ajratib olish, fikrni mantiqiy ketma-ketlikda ifodalash va o'zlashtirilgan bilimlarni qisqacha bayon etish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Ona tili ta'limida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan unumli foydalanish o'quv jarayonining didaktik samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi[2]. Multimedia vositalari, elektron taqdimotlar, videoma'ruzalar hamda interfaol onlayn platformalarni amaliyotga tatbiq etish ta'lim mazmunining ko'rgazmaliligini ta'minlab, o'quvchilarning mavzuni vizual qabul qilish darajasini oshiradi. Xususan, murakkab grammatik qoida va kategoriyalarni ko'rgazmali animatsiyalar hamda tasviriy slaydlar vositasida namoyish etish axborotning uzoq muddatli xotirada muhrlanishiga va bilimlarning mustahkamlanishiga xizmat qiladi. Bugungi globallashuv davrida yosh avlodning ma'naviy dunyoqarashini

shakllantirishda ona tilining o'rni beqiyosdir. Til milliy qadriyatlarni, tarixiy merosni va ma'naviy boyliklarni avloddan avlodga yetkazuvchi asosiy vosita hisoblanadi[3]. Shu sababli ona tili fanini sifatli o'qitish jamiyat taraqqiyoti uchun muhim omillardan biri sanaladi.

Pedagogik tajribalar shuni ko'rsatadiki, darslarda interfaol metodlardan

muntazam foydalanilganida o'quvchilarning o'zlashtirish ko'rsatkichi sezilarli

darajada oshadi. Shuningdek, o'quvchilarda jamoa bilan ishlash, mustaqil qaror qabul qilish va ijodiy yondashuv kabi ko'nikmalar shakllanadi[4].

Xulosa o'rnida ta'kidlash joizki, ona tili ta'limini zamonaviy pedagogik texnologiyalar bazasida tashkil etish o'quv-tarbiya jarayonining sifat va samaradorligini ta'minlovchi ustuvor omildir. Interfaol metodlar, raqamli texnologiyalar va innovatsion yondashuvlarning sintezi ta'lim oluvchilarning avtonom kognitiv faoliyatini, nutq madaniyatini hamda kreativ salohiyatini maksimallashtirishga xizmat qiladi. Qolaversa, dars mashg'ulotlarini mazmunan boy va motivatsion shaklda yo'lga qo'yish o'quvchilarning fan sohasiga bo'lgan barqaror qiziqishini shakllantiradi[5]. Bu esa, o'z navbatida, zamonaviy pedagog kadrlardan uzluksiz kasbiy rivojlanishni, innovatsion metodikalarni amaliyotga izchil tatbiq etishni va ta'lim sifatini oshirish borasida doimiy izlanishda bo'lishni taqozo etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 20-oktabrdagi "O'zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzi va mavqeyini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6084-sonli Farmoni
2.Mahmudov N. Ona tili va nutq madaniyati. Toshkent, Akademnashr, 2022.
3.Safarova R. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent, Fan va
texnologiya, 2023.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

4.Sayidahmedov N. Pedagogik mahorat va innovatsion yondashuvlar. Toshkent, Tafakkur, 2021.
5. Xoliqov A. Pedagogik kompetensiya va ta'lim samaradorligi. Toshkent, Mumtoz so'z, 2022.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.